

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

“ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПОДДЪРЖАН
РЕЗЕРВАТ „СИНИ БРЯГ“

Решения за
по-добър живот

Приложение № 41

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД

*Информация за орнитофауната на територията на поддържан
резерват „СИНИ БРЯГ“*

ИЗГОТВИЛ: *маг. Пенчо Пандъков*

*Експерт „Дребни пойни, гнездящи и
мигриращи птици“*

гл. ас. Николай Коджабашев

*Експерт „Хищни, водоплаващи
и водолубиви птици“*

СЪГЛАСУВАЛ: *инж. Любислав Ковачев*

Ръководител екип

1. РЕЗЮМЕ

За нуждите на разработването на План за управление на поддържан резерват „Сини Бряг” е осъществено проучване на орнитофауната в защитената територия. Направен е анализ на събраните данни като са взети под внимание съществуващите до момента литературни източници, имащи отношение към птиците на резервата. На видовете с по-висок консервационен статус е обърнато повече внимание.

За трите посещения на резерватната територия са установени 63 вида птици. Анализирани са природозащитният им статус и е изяснен статуса на пребиваване на всеки вид в резервата. Аргументирано са посочени приоритетни за опазване видове птици. Предложени са мерки и бъдещи мероприятия за управление на резервата, справяне с основните отрицателно действащи фактори и повишаване на природозащитното му значение и социални функции.

2

2. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Основната цел на изследването е да бъде събрана актуална информация за орнитофауната на територията на поддържан резерват „Сини Бряг”, която да послужи като основа при разработването на План за управление на защитената територия. Съгласно заданието за изготвяне на плана, целта следва да бъде постигната чрез:

- 1) преглед на наличните литературни източници касаещи птиците на територията на резервата;
- 2) извършване на теренни проучвания и инвентаризация на видовия състав на орнитофауна на територията на резервата и анализ на резултатите;
- 3) анализиране на промените и тенденциите в защитената територия;
- 4) посочване на отрицателно действащите фактори и планиране на мерки за повишаване на природозащитния статус на територията;
- 5) аргументирано посочване на видовете, които трябва да са обект на специални мерки;
- 6) съставяне на списъци с установените видове, техния природозащитен статус и обособяването им като постоянни, размножаващи се (вероятни и сигурни), мигриращи, зимуващи и случайни;

3. ЛИТЕРАТУРЕН ОБЗОР

Досега, орнитофауната на резервата не е била обект на специализирани проучвания. Единственото проучване на птиците, което включва и територията на резервата е това на Стефан Дончев от 1974 г. - „Птиците на Средна и Източна Стара планина”. Нито един от локалитетите, към които са отнесени наблюдаваните видове не попада в границите на защитената територия. Данни за видовия състав на птиците добиваме и от картирането на птиците в национален мащаб, резултатите от което са публикувани в „Атлас на гнездящите птици в България” (Янков П., ред., 2007). Информацията в него е изведена на базата на

картиране на гнездящите видове в УТМ квадрати със страна 10 км. Територията на резервата е значително по-малка от размерите на квадрата, в които попада, а данните не са обвързани с конкретни локалитети в границите на съответния квадрат, поради което не можем да причислим птиците установени в него за гнездящи в защитената територия. Въпреки това атласа ни дава ценна информация за гнездящата орнитофауна в района, а също и подробен преглед на историческите съобщения за всеки вид. Настоящото проучване е първото по рода си, даващо конкретни данни за птиците в поддържан резерват „Сини Бряг”.

4. ТЕРЕННИ ПРОУЧВАНИЯ

Материали и методи:

Теренните проучвания са осъществени в периода от май до август, като са реализирани общо 3 командировки, съответно през месеците май, юни, и август. Винаги са избирани благоприятни метеорологични условия за постигане на максимална ефективност. При проучването са използвани следните методични подходи:

1) За отчитане на видовата принадлежност и числеността на пойните и кълвачоподобните птици в защитената територия са правени линейни трансекти. Дължината на отделните трансекти е от 300 до 2000 метра. Провеждането им се е състояло в диапазона между 6 и 10 часа сутринта, когато активността на целевите групи птици е най-висока. Трансекти са прокарвани както през вътрешността на резервата, така и по периферните територии, като нарочно са обходени всички налични типове местообитания. Използвани са звуци за провокация на различните видове кълвачи;

2) Провеждани са стационарни наблюдения на реещи се птици. Часовият диапазон в който са правени е между 11 и 18 часа, когато въздушните термики са най-силни. Наблюденията са извършвани при благоприятни метеорологични условия, от места с добра видимост и са с времетраене минимум 2 часа (Taylor et al., 1988; Watson et al., 1989; Bibby et al., 1992). Чрез този метод за наблюдение е отчетен броя на хищните птици гнездящи в резервата, както и са събирани данни за мигриращи видове реещи се птици;

3) За установяване на видовете от разред Совоподобни (Strigiformes) са правени вечерни посещения на резерватната територия като за по-ефективно установяване на обитаващите я видове е използвана звукова провокация;

4) Приоритетно са посещавани места с високо хранително предлагане или такива предлагащи безопасна почивка, за да се регистрират мигриращи видове, спрели за почивка и храна;

5) Търсени са гнезда на хищни птици и червен щъркел.

5. ОПИСАНИЕ НА СЪВРЕМЕННОТО СЪСТОЯНИЕ

По време на теренните проучвания в поддържания резерват са установени 63 вида птици. Като сигурно гнездящи са определени 29 от тях, а 1 е вероятно гнездящ. За други 22 вида сигурно гнездене е доказано само в прилежащите територии на резервата, намиращи се в непосредствена близост до границата му. Вероятно гнездящи в тези територии са 2 вида. Общо 54 вида са класифицирани като сигурно или вероятно гнездящи на територията на резервата и в непосредствена близост до границите му. За 9 от установените видове считаме, че се срещат в резервата само по време на миграция, зимуване или скитане. (Приложение 1)

4

6. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИОРИТЕТНИ ЗА ОПАЗВАНЕ ВИДОВЕ ПТИЦИ В ПОДДЪРЖАН РЕЗЕРВАТ „СИНИ БРЯГ”

Като приоритетни за опазване сме посочили 38 вида птици. Видовете са избрани на базата на 4 различни подхода:

Първият подход използва като критерий природозащитния статус на видовете. Тук се включват световно застрашени видове, редки или застрашени за Европа, за страната или регионално редки видове. Такива са например черния кълвач, ливадния дърдавец, скалният орел и други.

Вторият подход избира видове с индикаторно значение за типичните местообитания в защитената територия. Такива видове за влажните букови гори на резервата са всички видове кълвачоподобни птици, южният славей, червеногръдката, пойният дрозд, градинското коприварче, буковия певец, орехчето, горската дърволазка и др. За скалисти и по сухи, покрити с гори от зимен дъб и габър, територии с южно изложение са характерни сивоглавата овесарка, горската чучулига и др.

Третият подход се диктува от концепцията, че максимална природозащитна ефективност може да се постигне, чрез опазване на видовете „чадъри”. Това са видове като скалният орел, които обикновено стоят на върха на хранителната верига, имат големи по площ индивидуални територии и покриват различни типове местообитания.

Четвъртият подход дава приоритет на т.нар. видове „крайгълни камъни” или видове „ключове”. Те имат ключово значение на екосистемно ниво, въпреки че като численост, биомаса или териториален обхват може да имат малък дял. Такива са например всички кълвачоподобни птици, защото за да се прехранват и отглеждат поколенията си, те дълбаят дупки. Има много видове птици и бозайници, които живеят в дупки, но само кълвачите могат да дълбаят. Друг пример за видове „ключове” са хищниците, които регулират числеността на животните от по-ниските трофични нива и поддържат баланса в екосистемата.

Има редица видове, които попадат в повече от една от горните четири категории. Списъкът с приоритетните за опазване видове птици в поддържания резерват е в **Приложение 3**.

7. КОНСЕРВАЦИОННО ЗНАЧИМИ ВИДОВЕ

От установените 63 вида птици, 54 вида (85,7 %) са включени в Приложения II и/или III на Закона за биологичното разнообразие, а 9 вида (14,3 %) са в Червената книга на България. В Бернската конвенция са 58 вида (92,1 %), в Бонската са 19 вида (30,2 %), а в Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици присъстват 17 вида (26,98 %). В приложенията на CITES фигурират 9 вида (14,3 %). (Приложение 2)

8. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВИДОВЕ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ОБЕКТ НА СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ

От специални мерки се нуждаят дневните хищни птици, нощните грабливи птици и кълвачите. Също така всички хралупогнезedeщи видове (мухоловки, дърволазки, кълвачи и др.) и зависимите от старите гори и наличието на мъртва дървесина видове. Други видове с висок природозащитен статус също трябва да са обект на такива мерки.

9. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВИДОВЕ, КОИТО МОГАТ ДА ПОДЛЕЖАТ НА ИНТРОДУКЦИЯ И/ИЛИ РЕИНТРОДУКЦИЯ С ЦЕЛ ПОДОБРЯВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Не се препоръчва интродукция или реинтродукция на видове птици в поддържан резерват „Сини бряг“.

10. ИНВАЗИВНИ И НЕТИПИЧНИ ВИДОВЕ, ЕКСПАНЗИВНОСТ И СТЕПЕН НА КОЛОНИЗИРАНЕ, НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ЗА УНИЩОЖАВАНЕ ИЛИ ОГРАНИЧАВАНЕ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО ИМ

На територията на поддържан резерват „Сини бряг“ не са установени такива видове птици и не са необходими мерки за тяхното унищожаване или ограничаване на разпространението им.

11. ОЦЕНКА НА ИНВАЗИВНИ, ЕКЗОТИЧНИ И НЕТИПИЧНИ ВИДОВЕ И МЕСТООБИТАНИЯ

Неприложимо за орнитофауната на поддържан резерват „Сини бряг“

12. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ НА ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ

Неприложимо за орнитофауната на малка по площ и сравнително хомогенна горска територия, каквато е територията на ПР „Сини бряг“.

13. ОТРИЦАТЕЛНО ДЕЙСТВАЩИ ФАКТОРИ ВЪРХУ ЦЕЛЕВИТЕ ВИДОВЕ И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПРЕОДОЛЯВАНЕ

1) *Интензивни горскостопански сечи в териториите граничещи с резервата*

Трайното подмладяване на определени горски участъци, премахването на старите хралупати дървета, редуцията на количествата суха стояща и паднала дървесна маса и промяната на основния дървесен вид в горите (реконструкции) създават обширни по площ територии, които са неподходящи за гнездене на редките видове птици, особено на видове с висока екологическа специализация като белогръбия кълвач, гълъба хралупар и полубеловратата мухоловка, характерни за буковите гори на централните части на Стара планина. На места са извеждани голи сечи. Необходимо е да се осигури ограничаване на тази интензивна стопанска дейност в буферната зона на резервата.

Прекомерната сеч в околностите на защитената територия е превърнало групата стари дървета в резервата в притегателно място за светкавиците по време на гръмотевичните бури. Има множество овъглени дървета и следи от локални пожари, следствие на падналите светкавици. Това е довело до просветляването на старата гора и завземането на цялата приземна територия от къпината. Липсата на разнообразни растения като хранителен източник и местообитание под склопа на гората е лимитиращ фактор за много от дребните гнездящи птици в резервата и на практика видовото богатство и числеността на тези птици са ниски.

2) *Липса на достъп до защитената територия*

Това затруднява осъществяването на ефективен контрол и благоприятства браконьерските набези в него. За справяне с този проблем е необходимо осигуряването на лесен достъп до основните подстъпи към територията на поддържания резерват. За целта е нужно поддръжка на черните пътища водещи към резервата. Същевременно трябва да се засили контрола от страна на РИОСВ – Стара Загора върху спазването на режимите на защитената територия. Опитът многократно е доказал, че трудния достъп дава спокойствие на браконьерите, а контрола и превенцията ги ограничават. За да има контрол и превенция е необходимо да се осигури необходимия човешки и материален ресурс за това от страна на РИОСВ – Стара Загора. Поддържането на достъпността ще даде възможност за много по-безпроблемно провеждане на научни изследвания на територията на резервата.

3) *Браконьерство*

Установихме множество следи от браконьерска дейност във вътрешността на поддържания резерват. Намерихме гилзи от патрони за едър и дребен дивеч, а табелите на резервата бяха продупчени от множество сачми. Очевидно липсва контрол от страна на отговорният орган.

4) *Санитарните сечи и изваждането на мъртва дървесина от територията на поддържания резерват*

Тези мероприятия имат негативно влияние, тъй като почти всички застрашени видове птици в старите гори са пряко свързани с обилието на стояща и лежаща мъртва дървесина. Необходимо е тези мероприятия в гората да се забранят.

5) *Малката площ на поддържания резерват*

Площта от 39,5 хектара сама по себе си не е в състояние да опазва популациите на редките и застрашени птици в старите букови гори на резервата. Необходимо увеличаването на площта на резерватната територия.

| 7

13. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Анализът на орнитологичната обстановка в поддържан резерват „Сини Бряг” разкрива наличието на редица проблеми, които възпрепятстват правилното функциониране на защитената територия. Бъдещото му управление трябва да е насочено преди всичко към увеличаване на площта на поддържания резерват, ограничаване на отрицателно действащите фактори и недопускане на нови такива.

14. ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

Директива на Европейския парламент и на Съвета 2009/147/ЕО относно опазване на дивите птици.

Дончев, Ст. 1974. Птиците на Средна и Източна Стара планина. Изд. на Зоол.и-т с музей, XLI, октомври 1974,33-63.

Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.64 от 7 Август 2007г., изм. ДВ. бр.94 от 16 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.62 от 10 Август 2010г., изм. ДВ. бр.89 от 12 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.33 от 26 Април 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.32 от 24 Април 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.59 от 3 Август 2012г.).

Иванов, Б., 2011. Фауна на България. Том 30. Aves. Част III. С., Акад. изд. „Проф. М. Дринов”, 409 стр.

Конвенция за международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES) от 03.03.1973 г.

Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция), (Ратифицирана от Великото народно събрание с решение, прието на 25.01.1991 г. - ДВ, бр. 13 от 1991 г.; В сила за Република България от 01.05.1991 г.; Издадена от Министерството на околната среда.; Обн. ДВ. бр.23 от 10 Март 1995 г.)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни (Бонска конвенция), (Ратифицирана със закон, приет от 38-о Народно събрание на 23. 07. 1999 г., ДВ, бр. 69 от 3. 08. 1999 г., обн. ДВ, бр. 16 от 25. 02. 2000 г., в сила за Р. България от 01.11.1999 г.) <http://www.cms.int/>

Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов 1997. Фауна на България. Том 26. Aves. Част II. С., Акад. изд. „Проф. М. Дринов”, 427 стр.

Нанкинов, Д. 2009. Изследвания върху фауната на България. Птици – Aves, Разред Врабчоподобни – Passeriformes, изд. ЕТО, София, 406 стр.

Симеонов, С., Т. Мичев, Д. Нанкинов, 1990. Фауна на България. Том 20. Aves, Част I. С., Акад. изд. „Проф. М. Дринов”, 350 стр.

Червена книга на Република България, 2011. Електронно издание, БАН и МОСВ, София, <http://ecodb.bas.bg/rdb/bg/>.

Червена книга на НР България (1985) т.2 Животни. БАН, София.

Янков П. (ред.) 2007. Атлас на гнездящите птици в България. БДЗП, Природозащитна поредица, Книга 10. София. 679 стр.

IOC (2014, IOC World Bird List, v.4.3),
<http://www.worldbirdnames.org/>

IUCN, 2014. The IUCN Red List of Threatened Species, Version 2014.2,
<http://www.iucnredlist.org/>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

15. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1: Установени птици на територията на поддържан резерват „Сини бряг“ и статус на пребиваване в нея

№	Таксон		Статус на пребиваване в защитената територия
	Научно име	Българско име	
	ORDER CICONIIFORMES	РАЗРЕД ЩЪРКЕЛОПОДОБНИ	
	Family Ciconiidae	Сем. Щъркелови	
1	<i>Ciconia nigra</i>	Черен щъркел	М
	ORDER ACCIPITRIFORMES	РАЗРЕД ЯСТРЕБОПОДОБНИ	
	Family Accipitridae	Сем. Ястребови	
2	<i>Pernis apivorus</i>	Осояд	Гн*
3	<i>Aquila chrysaetos</i>	Скален орел	(Гн*) / П / Ск
4	<i>Accipiter nisus</i>	Малък ястреб	(Гн) / Пр / М / З
5	<i>Buteo buteo</i>	Обикновен мишелов	Гн* / М
	ORDER CHARADRIIFORMES	РАЗРЕД ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ	
	Family Scolopacidae	Сем. Бекасови	
6	<i>Scolopax rusticola</i>	Горски бекас	М
	ORDER COLUMBIFORMES	РАЗРЕД ГЪЛЪБОПОДОБНИ	
	Family Columbidae	Сем. Гълъбови	
7	<i>Columba palumbus</i>	Гривяк	Гн / П
8	<i>Streptopelia turtur</i>	Гургулица	Гн / Пр
	ORDER CUCULIFORMES	РАЗРЕД КУКУВИЦОПОДОБНИ	
	Family Cuculidae	Сем. Кукувицови	
9	<i>Cuculus canorus</i>	Обикновена кукувица	Гн / Пр
	ORDER STRIGIFORMES	РАЗРЕД СОВОПОДОБНИ	
	Family Strigidae	Сем. Совови	
10	<i>Otus scops</i>	Чухал	Гн / П
11	<i>Strix aluco</i>	Горска улулица	Гн / П
	ORDER APODIFORMES	РАЗРЕД БЪРЗОЛЕТОПОДОБНИ	
	Family Apodidae	Сем. Бързолетови	
12	<i>Apus apus</i>	Черен бързолет	Ск / М
	ORDER CORACIIFORMES	РАЗРЕД СИНЯВИЦОПОДОБНИ	
	Family Meropidae	Сем. Пчелоядови	
13	<i>Merops apiaster</i>	Обикновен пчелояд	Ск / М
	ORDER BUCEROTIFORMES	РАЗРЕД ПТИЦИ НОСОРОЗИ	
	Family Upupidae	Сем. Папунякови	
14	<i>Upupa epops</i>	Папуняк	(Гн*) / Пр
	ORDER PICIFORMES	РАЗРЕД КЪЛВАЧОПОДОБНИ	
	Family Picidae	Сем. Кълвачови	
15	<i>Jynx torquilla</i>	Въртошийка	М
16	<i>Dendrocopos minor</i>	Малък пъстър кълвач	Гн / П
17	<i>Dendrocopos major</i>	Голям пъстър кълвач	Гн / П
18	<i>Dryocopus martius</i>	Черен кълвач	Гн / П
19	<i>Picus viridis</i>	Зелен кълвач	Гн* / П

9

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

	ORDER FALCONIFORMES	РАЗРЕД СОКОЛОПОДОБНИ	
	Family Falconidae	Сем. Соколови	
20	<i>Falco tinnunculus</i>	Керкенез	Гн* / Пр / М
21	<i>Falco subbuteo</i>	Сокол орко	Гн* / Пр / М
	ORDER PASSERIFORMES	РАЗРЕД ВРАБЧОПОДОБНИ	
	Family Laniidae	Сем. Сврачкови	
22	<i>Lanius collurio</i>	Червеногърба сврачка	Гн* / Пр
	Family Oriolidae	Сем. Авлигови	
23	<i>Oriolus oriolus</i>	Авлига	Гн / Пр
	Family Corvidae	Сем. Вранови	
24	<i>Garrulus glandarius</i>	Сойка	Гн / П
25	<i>Pica pica</i>	Сврака	Гн* / П
26	<i>Corvus cornix</i>	Сива врана	Гн* / П
27	<i>Corvus corax</i>	Гарван	Гн* / П
	Family Paridae	Сем. Синигерови	
28	<i>Poecile palustris</i>	Лъскавоглав синигер	Гн / П
29	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Син синигер	Гн / П
30	<i>Parus major</i>	Голям синигер	Гн / П
	Family Alaudidae	Сем. Чучулигови	
31	<i>Lullula arborea</i>	Горска чучулига	Гн* / Пр
32	<i>Alauda arvensis</i>	Полска чучулига	Гн* / П
	Family Hirundinidae	Сем. Лястовицови	
33	<i>Hirundo rustica</i>	Селска лястовица	Гн* / Пр
34	<i>Delichon urbicum</i>	Градска лястовица	Гн* / Пр
35	<i>Cecropis daurica</i>	Червенокръста лястовица	Гн* / Пр
	Family Aegithalidae	Сем. Дългоопашати синигери	
36	<i>Aegithalos caudatus</i>	Дългоопашат синигер	Гн / П
	Family Phylloscopidae	Сем. (към момента без българско име)	
37	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Брезов певец	М
38	<i>Phylloscopus collybita</i>	Елов певец	Гн / П / М
39	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Буков певец	Гн / Пр / М
	Family Sylviidae	Сем. Коприварчеви	
40	<i>Sylvia atricapilla</i>	Голямо черноглаво коприварче	Гн / Пр
41	<i>Sylvia curruca</i>	Малко белогушо коприварче	Гн* / Пр
	Family Troglodytidae	Сем. Орехчета	
42	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Орехче	Гн / П
	Family Sittidae	Сем. Зидаркови	
42	<i>Sitta europaea</i>	Горска зидарка	Гн / П
	Family Certhiidae	Сем. Дърволазкови	
44	<i>Certhia familiaris</i>	Горска дърволазка	Гн / П
	Family Sturnidae	Сем. Скорцеви	
45	<i>Sturnus vulgaris</i>	Обикновен скорец	Гн* / Пр
	Family Turdidae	Сем. Дроздови	
46	<i>Turdus merula</i>	Кос	Гн / П
47	<i>Turdus philomelos</i>	Поен дрозд	Гн / Пр
48	<i>Turdus viscivorus</i>	Имелов дрозд	Гн / П
	Family Muscicapidae	Сем. Мухоловкови	
49	<i>Muscicapa striata</i>	Сива мухоловка	Гн / Пр
50	<i>Erithacus rubecula</i>	Червеногръдка	Гн / П

10

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.“

среда и водите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

51	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Южен славей	Гн / Пр
52	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Домашна червеноопашка	Гн* / Пр
53	<i>Saxicola rubetra</i>	Ръждивогушо ливадарче	М
	Family Passeridae	Сем. Вrabчoви	
54	<i>Passer montanus</i>	Полско врабче	Гн* / П
	Family Motacillidae	Сем. Стърчиопашкови	
55	<i>Motacilla cinerea</i>	Планинска стърчиопашка	Гн* / П
56	<i>Motacilla alba</i>	Бяла стърчиопашка	Гн* / Пр / М
57	<i>Anthus trivialis</i>	Горска бърбрия	Гн / Пр
	Family Fringillidae	Сем. Чинкови	
58	<i>Fringilla coelebs</i>	Обикновена чинка	Гн / П
59	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Черешарка	Гн / П
60	<i>Chloris chloris</i>	Зеленика	Гн* / П
61	<i>Carduelis carduelis</i>	Щиглец	Гн* / П
	Family Emberizidae	Сем. Овесаркови	
62	<i>Emberiza calandra</i>	Сива овесарка	Гн* / П
63	<i>Emberiza citrinella</i>	Жълта овесарка	Гн* / П

Научните имена на видовете и систематичната им принадлежност са според класификацията на IOC (2014, IOC World Bird List, v.4.3)

ЛЕГЕНДА

Статус в защитената територия:

Гн – гнездящ вид

(Гн) – вероятно гнездящ вид

Гн* – вид, който гнезди със сигурност само в прилежащите на резервата територии

(Гн*) – вероятно гнездящ вид в прилежащите на резерватната територия

П – постоянен вид (среща се целогодишно в резерватната територия)

Пр – прелетен вид (среща се само през гнездовия сезон)

М – мигриращ (преминаващ) вид

З – зимуващ вид

Ск – скитащ вид (посещава резерватната територия случайно по време на скитания)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

Приложение 2. Природозащитен статус на видовете птици, установени по време на настоящото проучване

№	Вид	ЗБР	ЧКБ	IUCN	Бернска конвенция	Бонска конвенция	Директива 2009/147/ЕО	CITES
1	Черен щъркел <i>Ciconia nigra</i>	II, III	VU	LC	II	II	I	II
2	Осояд <i>Pernis apivorus</i>	II, III	VU	LC	II	II	I	II
3	Скален орел <i>Aquila chrysaetos</i>	II, III	VU	LC	II	II	I	II
4	Малък ястреб <i>Accipiter nisus</i>	III	EN	LC	II	II		II
5	Обикновен мишелов <i>Buteo buteo</i>	III		LC	II	II		II
6	Горски бекас <i>Scolopax rusticola</i>	IV	EN	LC	III	II	II	
7	Гривяк <i>Columba palumbus</i>	IV, VI		LC			II	
8	Гургулица <i>Streptopelia turtur</i>	IV		LC	III	II	II	
9	Обикновена кукувица <i>Cuculus canorus</i>	III		LC	III			
10	Чухал <i>Otus scops</i>	III		LC	II			II
11	Горска улулица <i>Strix aluco</i>	III		LC	II			II
12	Черен бързолет <i>Apus apus</i>	III		LC	III			
13	Обикновен пчелояд <i>Merops apiaster</i>	II		LC	II	II		
14	Папуняк <i>Upupa epops</i>	III		LC	II			
15	Въртошийка <i>Jynx torquilla</i>	III		LC	II			
16	Малък пъстър кълвач <i>Dendrocopos minor</i>	III		LC	II			
17	Голям пъстър кълвач <i>Dendrocopos major</i>	III		LC	II			
18	Черен кълвач <i>Dryocopus martius</i>	II, III	VU	LC	II		I	
19	Зелен кълвач <i>Picus viridis</i>	III		LC	II			
20	Керкенец <i>Falco tinnunculus</i>	III		LC	II			II
21	Сокол орко <i>Falco subbuteo</i>	II, III	VU	LC	II	II		II
22	Червеногърба сврачка <i>Lanius collurio</i>	II, III		LC	II		I	
23	Авлига <i>Oriolus oriolus</i>	III		LC	II			

| 12

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.“

среда и водите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

13

24	Сойка <i>Garrulus glandarius</i>			LC			II	
25	Сврака <i>Pica pica</i>	IV		LC			II	
26	Сива врана <i>Corvus cornix</i>	IV		LC			II	
27	Гарван <i>Corvus corax</i>	III	NT	LC	III			
28	Лъскавоглав синигер <i>Poecile palustris</i>	III		LC	II			
29	Син синигер <i>Cyanistes caeruleus</i>	III		LC	II			
30	Голям синигер <i>Parus major</i>	III		LC	II			
31	Горска чучулига <i>Lullula arborea</i>	II, III		LC	III		I	
32	Полска чучулига <i>Alauda arvensis</i>	III		LC	III		II	
33	Селска лястовица <i>Hirundo rustica</i>	III		LC	II			
34	Градска лястовица <i>Delichon urbicum</i>	III		LC	II			
35	Червенокръста лястовица <i>Cecropis daurica</i>	III		LC	II			
36	Дългоопашат синигер <i>Aegithalos caudatus</i>	III		LC	II			
37	Брезов пеец <i>Phylloscopus trochilus</i>	III		LC	III	II		
38	Елов пеец <i>Phylloscopus collybita</i>	III		LC	II	II		
39	Буков пеец <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	III		LC	II	II		
40	Голямо черноглаво коприварче <i>Sylvia atricapilla</i>	III		LC	II	II		
41	Малко бѳлогушо коприварче <i>Sylvia curruca</i>	III		LC	II	II		
42	Орехче <i>Troglodytes troglodytes</i>	III		LC	II			
43	Горска зидарка <i>Sitta europaea</i>	III		LC	II			
44	Горска дърволазка <i>Certhia familiaris</i>	III		LC	II			
45	Обикновен скорец <i>Sturnus vulgaris</i>	IV		LC			II	
46	Кос <i>Turdus merula</i>	III		LC	III		II	
47	Поеен дрозд <i>Turdus philomelos</i>	III		LC	III		II	
48	Имелов дрозд <i>Turdus viscivorus</i>	III		LC	III		II	

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и
от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма
„Околна среда 2007-2013г.“

среда и водите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

| 14

49	Сива мухоловка <i>Muscicapa striata</i>	III		LC	II	II		
50	Червеногръдка <i>Erithacus rubecula</i>	III		LC	II	II		
51	Южен славей <i>Luscinia megarhynchos</i>	III		LC	II	II		
52	Домашна червеноопашка <i>Phoenicurus ochrurus</i>	III		LC	II	II		
53	Ръждивогушо ливадарче <i>Saxicola rubetra</i>	III		LC	II	II		
54	Полско врабче <i>Passer montanus</i>	III		LC	III			
55	Планинска стърчиопашка <i>Motacilla cinerea</i>	III		LC	II			
56	Бяла стърчиопашка <i>Motacilla alba</i>	III		LC	II			
57	Горска бърбрия <i>Anthus trivialis</i>	III		LC	II			
58	Обикновена чинка <i>Fringilla coelebs</i>	III		LC	III			
59	Черешарка <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	III		LC	II			
60	Зеленика <i>Chloris chloris</i>	III		LC	II			
61	Щиглец <i>Carduelis carduelis</i>	III		LC	II			
62	Сива овесарка <i>Emberiza calandra</i>	III		LC	III			
63	Жълта овесарка <i>Emberiza citrinella</i>	III	LC	LC	II			

Научните имена на видовете са според класификацията на IOC (2014, IOC World Bird List, v.4.3)

1. Закон за биологичното разнообразие (ЗБР), обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г.:

Приложение II - Видове, за защитата на които се обявяват защитени зони за опазване на местообитанията им;

Приложение III - Видове, защитени на територията на цялата страна;

Приложение IV - Видове под режим на опазване и регулирано ползване от природата;

Приложение VI – Видове, за които могат да се допускат изключения от определени забрани, но само когато няма друго алтернативно решение и при условие, че популациите на засегнатия вид не са увредени в областта на естественото им разпространение и са в благоприятно състояние.

2. Червена книга на България (ЧКБ), том II Животни, 2011 г.:

Категории:

Изчезнал (EX) или вероятно изчезнал вид (?EX) – Extinct;

Критично застрашен вид (CR) – Critically Endangered;

Застрашен вид (EN) – Endangered;

Уязвим вид (VU) – Vulnerable;

Почти застрашен вид (NT) – Near Threatened;

Слабо засегнат вид (LC) – Least Concern;

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.“

среда и водите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

С недостатъчно данни (DD) – Data Deficient;
Неоценяван вид (NE) – Not Evaluated;

3. Международен съюз за опазване на природата и природните ресурси (IUCN), Red List of Threatened Species. Version 2014.2.:

Категории:
виж. т.3 - категории Червена книга на България

| 15

4. Бернска конвенция (Конвенция за опазване на европейската дива природа и естествените хабитати):

Приложение II - Строго защитени животински видове;
Приложение III - Защитени животински видове;

5. Бонска конвенция (Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни):

Приложение I - Застрашени мигриращи видове;
Приложение II - Мигриращи видове, които трябва да бъдат предмет на международни споразумения;

6. Директива на Европейския парламент и на Съвета 2009/147/ЕО относно опазване на дивите птици:

Приложение I - Видове, предмет на специални консервационни мерки, отнасящи се до техните местообитания.
Приложение II - Видове, които могат да бъдат предмет на лов в съответствие с националното законодателство на държавата членка.

7. Конвенция за международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES) от 03.03.1973 г.:

Приложение I - Видове застрашени от изчезване. Търговията с екземпляри от тези видове се разрешава само при изключителни обстоятелства
Приложение II - Видове, които не са пряко застрашени от изчезване, но търговията с тях трябва да се контролира с оглед избягване на използване, несъвместимо с оцеляването им

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

Приложение 3

Приоритетни за опазване видове птици в поддържан резерват „Сини бряг“

№	Наименование на латински	Българско име
1	<i>Ciconia nigra</i>	Черен щъркел
2	<i>Pernis apivorus</i>	Осояд
3	<i>Aquila chrysaetos</i>	Скален орел
4	<i>Accipiter nisus</i>	Малък ястреб
5	<i>Accipiter gentilis</i>	Голям ястреб
6	<i>Buteo buteo</i>	Обикновен мишелов
7	<i>Scolopax rusticola</i>	Горски бекас
8	<i>Columba oenas</i>	Хралупар
9	<i>Otus scops</i>	Чухал
10	<i>Strix aluco</i>	Горска улулица
11	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Козодой
12	<i>Jynx torquilla</i>	Въртошийка
13	<i>Dendrocopos minor</i>	Малък пъстър кълвач
14	<i>Dendrocopos major</i>	Голям пъстър кълвач
15	<i>Dryocopus martius</i>	Черен кълвач
16	<i>Picus viridis</i>	Зелен кълвач
17	<i>Picus canus</i>	Сив кълвач
18	<i>Dendrocopos leucotus</i>	Белогръб кълвач
19	<i>Falco tinnunculus</i>	Керкенец
20	<i>Corvus corax</i>	Гарван
21	<i>Poecile palustris</i>	Лъскавоглав синигер
22	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Син синигер
23	<i>Lullula arborea</i>	Горска чучулига
24	<i>Aegithalos caudatus</i>	Дългоопашат синигер
25	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Буков певец
26	<i>Sylvia atricapilla</i>	Голямо черноглаво коприварче
27	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Орехче
28	<i>Certhia familiaris</i>	Горска дърволазка
29	<i>Turdus merula</i>	Кос
30	<i>Turdus philomelos</i>	Поен дрозд
31	<i>Turdus viscivorus</i>	Имелов дрозд
32	<i>Muscicapa striata</i>	Сива мухоловка
33	<i>Erithacus rubecula</i>	Червеногръдка
34	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Южен славей
35	<i>Ficedula semitorquata</i>	Полубеловрата мухоловка
36	<i>Anthus trivialis</i>	Горска бълбрия
37	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Черешарка
38	<i>Emberiza citrinella</i>	Жълта овесарка

Научните имена на видовете са според класификацията на IOC (2014, IOC World Bird List, v.4.3)

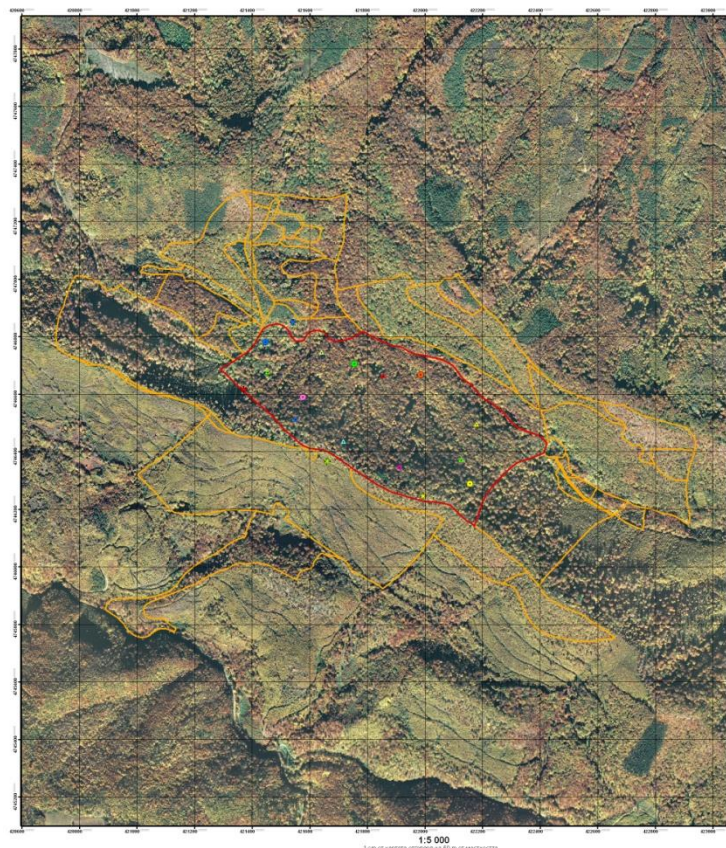
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

Приложение 4:

ТЕМАТИЧНА КАРТА: ПТИЦИ В РЕЗЕРВАТ "СИНИ БРЯГ"

НАИМЕНОВАНИЕ ПРОЕКТ:
DIR-5113325-1-88
"ДЕЙНОСТИ ПО УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ
НА РЕЗЕРВАТИ И ПОДДЪРЖАНИ РЕЗЕРВАТИ
- ИЗКЛЮЧИТЕЛНА ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ
В ТЕРИТОРИЯТА НА ОБХВАТ НА РИОСВ - СТАРА ЗАГОРА"

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:
РИОСВ - СТАРА ЗАГОРА

ИЗПЪЛНИТЕЛ:
ДЗЗД "ГЕО КОНСУЛТ"

ЛЕГЕНДА

Открити гнезда

- Accipiter nisus
- Aquila chrysaetos
- Buteo buteo
- Pernis apivorus
- Strix aluco

Храпулогнездещи видове

- ▲ Certhia familiaris
- ▲ Columba palumbus
- ▲ Dryocopus martius
- ▲ Ficedula semitorquata
- ▲ Otus scops
- ▲ Scolopax rusticola
- ▲ Sitta europaea
- ▲ Upupa epops

Екотонни видове

- Muscicapa striata
- Sylvia atricapilla
- Sylvia curruca
- Troglodytes troglodytes

- Граница на ПР "Сини Бряг"
- Буферна зона

ПРИЛОЖЕНИЕ N

| 17

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и
от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма
„Околна среда 2007-2013г.“

срещна и водите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

Приложение 5: Снимки

| 18

Снимки1, 2: Браконьерство в ПР „Сини бряг“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

| 19

Снимка 2: Гилза от ловен патрон на територията на ПР „Сини бряг“

Снимка 3: Гората в ПР „Сини бряг“

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.“

среда и водите